

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TOEZICHT OP DE TAAKUITVOERING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING DOOR DE GEMEENTE

ROTTERDAM

Plaats : Rotterdam
Gemeentenummer : 0599
Onderzoeksnummer : 302126
Datum onderzoek : oktober 2019-januari 2020
Datum vaststelling : 18 mei 2020

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	3
1. INLEIDING.....	4
2. BEVINDINGEN.....	5
3. OORDEEL.....	7
4. ZIENSWIJZE GEMEENTE.....	8

SAMENVATTING

In 2018 is de gemeente **Rotterdam** door de Inspectie van het Onderwijs onderzocht in het kader van de pilot 'Herijken toezicht voor- een vroegschoolse educatie en kinderopvang'¹. Daarbij werden op de volgende twee wettelijke criteria tekortkomingen geconstateerd:

- uitvoeren van de jaarlijks verplichte onderzoeken
- handhavend optreden

De gemeente **Rotterdam** is daarom door de Inspectie van het Onderwijs opnieuw onderzocht. Hierbij heeft de inspectie de actuele taakuitvoering door de gemeente getoetst in een nader onderzoek. Dit heeft plaatsgevonden in de **periode oktober 2019 tot en met januari 2020**.

De inspectie komt tot het volgende oordeel:

De gemeente Rotterdam voldoet aan de uitvoering van de wettelijke eisen op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang.

Voor een onderbouwing van dit oordeel verwijst ik u naar hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksbevindingen beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de weging door de inspectie van de bevindingen. Indien de gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, is dit opgenomen in hoofdstuk 4.

¹ In de periode maart 2018 tot en met maart 2019 onderzocht de inspectie in de pilot 'herijken toezicht voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang' hoe de gemeente, de GGD, de ouders kinderopvang en de schoolbesturen samenwerken om tot kwaliteit en kwaliteitsverbetering bij vve en (toezicht en handhaving op de) kinderopvang te komen. Ook onderzochten we wat het oplevert om verschillende onderzoeken die wij doen bij de gemeenten (onderzoeken naar het beleid voor vve, het toezicht op de kinderopvang en het onderwijsachterstandenbeleid) te combineren. Zestien gemeenten namen deel aan deze pilot op basis van vrijwilligheid.

1 INLEIDING

Voor u ligt het rapport over de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang door de gemeente **Rotterdam**, zoals onderzocht in de pilot 'Herijken toezicht voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang'.

Dit rapport geeft inzicht in de wettelijke taakuitvoering van de gemeente Rotterdam. Het rapport dient als weergave van het onderzoek door de inspectie na afronding van het verbetertraject dat de gemeente heeft uitgevoerd.

Onderzoeksopzet

Op **28 mei 2019** is het rapport vastgesteld waarin de Inspectie van het Onderwijs twee tekortkomingen heeft geconstateerd bij de gemeente **Rotterdam**. Dit waren tekortkomingen op:

- uitvoeren van de jaarlijks verplichte onderzoeken
- handhavend optreden

Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is gebruik gemaakt van de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

De beoordeling van de inspectie is een momentopname. Toezicht houden en handhaven zijn dynamische processen, die onderhevig zijn aan allerlei invloeden zoals wijzigingen in wet- en regelgeving.

2 BEVINDINGEN

Toezichthistorie

De gemeente heeft op 23 september 2014 een A status ontvangen van de inspectie en deze de jaren daarna op basis van de verantwoording in de jaarverslagen altijd behouden. In het rapport van het vrijwillige pilotonderzoek herijken toezicht kinderopvang en vve van 28 mei 2019 werden verbeterpunten op twee wettelijke criteria in relatie met het toezichtkader geconstateerd.

Algemene bevindingen

Het onderzoek dat is uitgevoerd door de inspectie heeft alleen betrekking op de tekortkomingen die zijn geconstateerd in bovengenoemd rapport. De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de volgende bronnen:

- door de gemeente geleverde documenten over de voortgang van de uitvoering van de verplichte onderzoeken in 2019
- door de gemeente geleverde documenten met betrekking tot het handhavend optreden in de periode januari tot en met september 2019
- een gesprek met vertegenwoordigers van de gemeente d.d 14 november 2019
- door de gemeente geleverde toelichting op een aantal nadere vragen omtrent het handhavend optreden.

Bevindingen uitvoeren van de jaarlijks verplichte onderzoeken

De inspectie beoordeelt de gemeentelijke uitvoering op het criterium uitvoering van de onderzoeken als 'op orde', indien alle onderzoeken voor registratie, onderzoeken drie maanden na registratie, alle verplichte jaarlijkse onderzoeken (inclusief de vve basisvoorwaarden) en minimaal vijf procent van de VGO 's (gastoudervoorzieningen) zijn uitgevoerd.

Tijdens het onderzoek in het kader van de pilot, werd geconstateerd dat dit criterium niet op orde was. In 2018 is een deel van de locaties niet onderzocht en een aanzienlijk deel niet volledig onderzocht.

Conclusie

Uit de geleverde documenten en de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke vertegenwoordigers, blijkt dat alle verplichte onderzoeken in 2019 zijn uitgevoerd en dat daarmee de gemeente de uitvoering van dit criterium in 2019 op orde heeft. Er is goed contact met de GGD-toezichthouder en gedurende 2019 heeft de gemeente de voortgang van de geplande onderzoeken bewaakt.

Bevindingen handhavend optreden

De inspectie beoordeelt de handhaving als 'op orde' indien de inspectierapporten met handhavingsadviezen binnen een redelijk termijn conform het eigen handhavingsbeleid zijn opgepakt. Daarnaast wordt gekeken naar de voortvarendheid van de handhaving.

- *Door actief gebruik te maken van handhavingsbeleid waarborgt de gemeente rechtsgelijkheid, transparantie en uniformiteit. Het ligt voor de hand dat handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid uitgevoerd worden. Indien in incidentele gevallen van het handhavingsbeleid afgeweken wordt, is het zaak dat dit beargumenteerd wordt gedaan.*
- *Bij uitgaande handhavingsbrieven is het van belang dat alle geconstateerde tekortkomingen benoemd worden met daarbij de verschillende hersteltermijnen.*

- *Na het verlopen van elke hersteltermijn is het zaak dat een herinspectie/ incidenteel onderzoek (of op locatie of een dossieronderzoek) wordt uitgevoerd om te onderzoeken of de tekortkoming is opgelost.*
- *Tot slot is het belangrijk dat de gemeente zich maximaal inspant om het doel van het handhavend optreden door de gemeente te realiseren, namelijk zorgen dat tekortkomingen in de kwaliteit zo snel mogelijk opgeheven worden (conform het gemeentelijk beleid). Dus indien nodig is het zaak dat de gemeente andere instrumenten inzet (escalatie) voor het bereiken van het uiteindelijke doel.*

Uit onderzoek is gebleken dat handhaving het meest effectief is als er binnen twee weken na constatering een handhavingsactie wordt ingezet. In het rapport d.d. 29 mei 2019 wordt door de inspectie geconstateerd dat de gemeente de handhaving niet altijd vlot oppakt. Tevens wordt geconstateerd dat de gemeente niet altijd het eigen handhavingsbeleid toepast: door het teveel toepassen van maatwerk in de hersteltermijnen verliest het beleid aan duidelijkheid.

In het kader van het nader onderzoek heeft de inspectie de gemeente verzocht om bij een steekproef van 17 casussen de documenten toe te sturen met betrekking tot het handhavend optreden van de gemeente. Ook heeft de gemeente de jaarlijks geüpdatete versie van het handhavingsbeleid toegezonden.

Conclusie

Op basis van de analyse van de documenten door de inspectie en het gesprek hierover met de vertegenwoordigers van de gemeente, komt de inspectie tot de conclusie dat de gemeente de uitvoering van dit criterium in 2019 op orde heeft. De handhaving wordt vlot opgepakt en indien nodig wordt er tijdig vervolg aan gegeven. De gemeente past daarbij maatwerk toe en zet waar nodig zwaardere handhavingsinstrumenten in. De inspectie waardeert de zichtbare inspanningen van de gemeente om te zorgen dat tekortkomingen in kwaliteit worden opgeheven. Daarbij heeft de inspectie het vertrouwen dat vertragingen in het handhavingsproces tot het verleden behoren, mede door het feit dat de toezichtcapaciteit van de GGD op orde is.

3 OORDEEL

De beoordeling is uitgevoerd op basis van de actuele stand van zaken in de gemeente **Rotterdam**. De inspectie concludeert dat de eerder geconstateerde tekortkomingen in het rapport van 28 mei 2019 zijn hersteld. De gemeente heeft de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voor kinderopvang op orde.

Onderbouwing van het oordeel

Hieronder wordt per criterium de onderbouwing van het oordeel aangegeven.

Landelijk Register kinderopvang

Alle wijzigingen in het register zijn juist, volledig en actueel verwerkt.

Tijdigheid nieuwe aanvragen

Alle aanvragen zijn tijdig afgehandeld binnen de tien weken termijn en al dan niet geregistreerd in het LRK.

Verplichte jaarlijkse onderzoeken

In 2019 zijn alle jaarlijks verplichte onderzoeken uitgevoerd.

Handhaving

Op basis van het onderzoek concludeert de inspectie dat de gemeente actief en voortvarend handhaaft. De inspectierapporten met handhavingsadviezen zijn binnen een redelijke termijn conform het handhavingsbeleid opgepakt.

4 ZIENSWIJZE

De gemeente Rotterdam wil aangeven dat in 2018 in het kader van de IKK veel nieuwe wetgeving van kracht is geworden. Dit leidde tot meer inspectietijd per locatie (en daarmee dus tot te weinig capaciteit voor alle inspecties).

Ook leidde deze overgang naar nieuwe wetgeving ertoe dat bij het bepalen van de hersteltermijnen voor de houders vaker maatwerk is toegepast. De gemeente Rotterdam meent dat zij dit alles zorgvuldig heeft gedaan en heeft hierin kwaliteit boven kwantiteit gesteld.

De Inspectie van het Onderwijs stelde al in het eerste onderzoek vast dat de gemeente actie ondernam op alle inspectierapporten met handhavingsadvies. Ten aanzien van de hersteltermijnen was het oordeel dat door een teveel aan maatwerk het beleid aan duidelijkheid had verloren. Dit aandachtspunt is verwerkt in het geactualiseerde handhavingsbeleid.

Nadat in 2019 de nieuwe wetgeving in het kader van de IKK was ingedaald heeft de gemeente in dat jaar ook de uitvoering inspecties volledig kunnen behalen.

"De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in alle Nederlandse gemeenten die middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Na de vve-bestandsopname is overgeschakeld op signaalgestuurd toezicht. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van vve in een gemeente als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij signalen. Op de website van de inspectie vindt u een overzicht van de rapporten per gemeente en de rapporten op locatieniveau. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie."